

**ÖDENEN AHIS S GORTA PR MLER N N H ZMET ERBABI ÜCRET NE VE
T CAR KAZANCA ETK S**

Bilindi i gibi mevzuatta yapılan de i iklikle, 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren uygulanmak üzere; Bireysel emeklilik sistemi ve ahıs sigortalarına ili kin ödenen prim ve katkı paylarının ücret vergi matrahı ile ticari kazançtaki gider etkisinde de i iklikler meydana gelmi tir. bu sirkülerimizde konuya ili kin açıklamaları içermektedir. (Konuya ili kin Maliye Bakanlığı ı'nca yayımlanan 23.10.2012 tarih ve GVK-85/2012-7 sayılı sirkülerdeki özel sigorta i lemlerine ili kin ayrıntılı açıklamalara da ba vurulabilir.)

G.V.K. 'nun

ndirilecek Giderler Ba lıklı 40. maddesinde ; 9. verenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları (verenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ili kilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldı ı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını a amaz. Gerek i verenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldı ı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını a amaz.).

Gerçek Ücretlerden Yapılacak ndirimlerin Yer Aldı ı 63. maddesinde ; 3. Sigortanın Türkiye'de kâin ve merkezi Türkiye'de bulunan bir emeklilik veya sigorta ırketi nezdinde akdedilmi olması artıyla; ücretlinin ahsına, e ine ve küçük çocuklarına ait hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile ölüm, kaza, sa lık, hastalık, sakatlık, i sizlik, analık, do um ve tahsil gibi ahıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primler (ndirim konusu yapılacak primler toplamı, ödendi i ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını a amaz. Bakanlar Kurulu bu bentte yer alan oranları yarısına kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya ve belirtilen haddi, asgari ücretin yıllık tutarının iki katını geçmemek üzere yeniden belirlemeye yetkilidir.)

Önemli; Burada ödenen primlerin gerek ticari kazanç matrahından gerekse ücret matrahından vergiye tabi tutulmadan indirilmesi ücretliye ilgili ayda yapılan ödemenin %15 'i ile sınırlıdır. Ayrıca bir de yıllık sınırlama getirilmi olup, öncelikle aylık sınırlama(ücretin%15'i) dikkate alınıp yapılan indirimlerin toplamının da asgari ücretin yıllık toplamını a maması gerekir. Ücret geliri yüksek olanların indirimlerinde bu sınırlamalar ilk aylarda veya yılın ortasında tamamlanabilir. Yıllık sınırlama tamamlandıktan sonra artık gerek ticari kazançtan gerekse ücretten vergisiz indirim yapılamaz.

Bu hükümler uyarınca, i veren veya çalı anın kendisine, e ine ve küçük çocuklarına ait sigorta primlerinin gayri safi ücret tutarından indirilebilmesi için ;

- Sigorta şirketinin Türkiye’de kain ve merkezinin Türkiye’de olması,
 - Sigorta mukavelesinin bu nitelikteki şirketlerle yapılması,
 - Sigorta priminin ödemi oldu unun, sigorta şirketi tarafından verilen fatura veya makbuzla belgelendirilmesi,
- gerekmektedir.

Yukarıdaki Kanun Hükümlerini, Primlerin veren Ve Personelin Kendisi Tarafından Ödenmesi Durumlarına Göre Yapılacak İndirimlerin Açıklaması

1. verenler Tarafından Ücretliler Adına Ödenen Özel Sigorta Primleri

1.1. Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları

Bu kapsamda indirim konusu yapılabilecek tutarın toplamı, ödemenin yapıldı ı ayda elde edilen ücretin %15’ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını a amayacaktır.

Örne in; veren tarafından personel X için ocak ayında 400,-TL bireysel emeklilik katkı payı ödemi tir. Personelin ücreti aylık 2.000,-TL. ise $(2.000,-TL \times 0.15 =) 300,-TL$. özel bireysel emeklilik ve di er sigorta primlerinde sınır olarak görülecektir. veren tarafından ödenen 400,-TL katkı payı tutarının ise sadece 300 TL’lik kısmı ücretle ili kilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilecektir. veren tarafından ödenen ancak Gelir Vergisi Kanununun 40/9 uncu maddesi uyarınca indirilemeyen 100 TL ise ücret olarak stopaj yoluyla vergilendirilmek suretiyle ticari kazancın tespitinde dikkate alınabilecektir.

1.2. ahlıs Sigorta Prim Ödemeleri

ahlıs sigorta primleri; birikim priminin alındı ı hayat sigortası poliçeleri, ölüm, kaza, sa lık, hastalık, sakatlık, i sizlik, analık, do um ve tahsil gibi ahlıs sigorta poliçeleri için i veren tarafından ödenen primlerden olu maktadır.

verenlerce ödenen bu tür ahlıs sigorta primleri, i le ilgili olarak ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen ücret kapsamında oldu undan öncelikle ücretin matrahına ilave edilerek stopajlı olarak vergilendirilmesi sonrasında Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin (1) numaralı bendi çerçevesinde ücretin içinde yer almı genel gider olarak indirim konusu yapılabilecektir.

1.3. Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu Kapsamında Prime Esas Kazanç

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu’nun 80. Maddesinin b) fıkrasında;...i verenler tarafından sigortalılar için özel sa lık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin %30’unu geçmeyen özel sa lık sigortaları ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabi tutulmaz. denmektedir. Sonuç olarak yukarıda yer alan özel sigorta prim tutarlarının ayrıca Sosyal Sigortalar kapsamında incelenmesi ve yapılan ödemeler asgari ücretin %30’unu geçiyor ise geçen tutarın da sigorta priminin matrahından indirilmemesi gerekir.

Örne in: yukarıda verilen örnekte i veren tarafından 400,-TL bireysel emeklilik katkı payı ödenmi tir. 2013 ilk altı ayında asgari ücretin brüt tutarı 978,60TL olup, SGK primine esas kazançtan indirim konusu yapılabilecek tutar $(978,60 \times 0,3 =) 293,58$ TL dir. Ödenen tutardan $(400 - 293,58 =) 106,42$ TL si SGK primi matrahına ilave edilerek dikkate alınacaktır.

2. Personel Tarafından Ödenen Özel Sigorta Primleri

2.1. Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları

Ücretli tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payı tutarı 01.01.2013 tarihinden itibaren hiçbir surette vergiye tabi ücret matrahından indirilemeyecektir.

2.2. aHıs Sigorta Prim Ödemeleri

01.01.2013 tarihinden itibaren, vergiye tabi ücret matrahının tespitinde, bireysel emeklilik dı nda kalan aHıs sigortaları için ödenen primlerin elde edilen ücretin % 15'ine kadar olan kısmı ücret matrahının tespitinde indirilebilecektir.

ndirilecek sigorta primleri;

- Ücretlinin ahsına, e ine ve küçük çocuklarına ait birikim priminin alındı ı hayat sigortası poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerin %50'si ile
- Ölüm, kaza, sa lık, hastalık, sakatlık, i sizlik, analık, do um ve tahsil gibi aHıs sigorta poliçeleri için hizmet erbabı tarafından ödenen primlerden müte ekkildir.

ndirim konusu yapılacak primlerin toplamı, ödendi i ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını a amayacaktır. Yıl içinde asgari ücret tutarında meydana gelebilecek de i iklikler, indirim yapılacak tutarların hesabında dikkate alınacaktır.

ndirim konusu yapılacak prim tutarının tespitinde esas alınacak ücret, i veren tarafından çalı ana hizmeti kar ılı nda ödenen aylık (maa), prim, ikramiye, sosyal yardımlar ve zamlar gibi vergiye tabi sürekli nitelikteki ödemelerin brüt tutarlarının toplamı olacaktır. Gider kar ılı ı olarak ödenen tutarlar (yapılan gerçek bir giderin kar ılı ı olsun olmasın) dikkate alınmayacaktır.

Örnek: Öteden beri aHıs sigorta primi ödeyen ve Kasım 2013 döneminde bireysel emeklilik sistemine katılan bir ücretlinin ödedi i katkı payı ve aHıs sigorta prim tutarlarına ili kin bilgiler a a ıdaki gibidir.

Aylık Brüt Ücret	;	5.000 TL
<u>veren Tarafından</u> Bireysel Emeklilik Sistemi Katkı Payı Ödemesi	;	300 TL
Bireysel Emeklilik Sistemi Katkı Payı Ödemesi(Ücretli)	;	300 TL
aHıs Sigorta Primi Ödemesi	;	400 TL
E Adına aHıs Sigorta Primi Ödemesi	;	400 TL
Önceki Dönemlerde (Ocak-Ekim/2013) ndirim Konusu Yapılmı Topl. Tutar	;	2.500 TL
Brüt Ücretin %15'i	;	750 TL

Ücretlinin, ahlıs sigortaları için ödedi i toplam 800 TL'nin 750 TL'lik kısmı (brüt ücretinin %15'i) gelir vergisi matrahının hesaplanmasında indirim konusu yapılabilecektir.

Bu bilgilere göre, ücretli tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen 300,-TL tutarındaki katkı payı vergiye tabi ücret matrahından indirilemeyecek, i veren tarafından ödenen 300,-TL katkı payı %15'lik sınırlama a ılaca ı için ancak brüt ücrete ilave edilip stopaj yoluyla vergilendirilmek suretiyle ticari kazancın tespitinde dikkate alınabilecektir.

3. Di er Hususlar

- %15 ndirimde ücret matrahının tespitine öncelik verilmesi durumunda, ücretli tarafından ödenen ahlıs sigortası prim tutarı esas alınacaktır.
- "Çocuk" veya "küçük çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmi torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 ya ını veya tahsilde olup 25 ya ını doldurmamı çocukları, "e " tabiri ise, aralarında yasal evlilik ba ı bulunan ki ileri ifade eder.
- Konut, ta it ve tüketici gibi kredilerin kullanımı sırasında bu kredilere ba lı olarak ilgili bankalarca yapılan hayat sigortası poliçelerine ili kin ödenen primler, Gelir Vergisi Kanununun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin uygulamasında indirim olarak dikkate alınabilecektir.

Sonuç olarak;

- **Personel tarafından ödenen** bireysel emeklilik katkı payları hiçbir ekilde ücret matrahından indirim konusu yapılmayacak, di er ahlıs sigorta primleri ise ilgili ay ücretinin %15 'i oranında sınırlı olarak indirim konusu yapılabilecektir.
- **veren tarafından ödenen** bireysel emeklilik katkı payı ücretlinin brüt matrahının %15 'i oranında genel gider olarak(GVK'nu Md. 40/9) indirim konusu yapılacak, a an kısmı ise brüt ücrete ilave edilerek vergilendirilecektir.
- **Yıllık Sınırlama:** Yukarıda yer alan %15 oranındaki aylık indirim sınırlamalarının dı nda; bir takvim yılı içinde ticari kazanç veya ücret matrahından indirilecek prim tutarları asgari ücretin yıllık toplamını geçemez.
- **veren tarafından ödenen** di er ahlıs sigorta primleri ise brüt ücrete ilave edilerek stopaja tabi olacak, bu brüt ücret tutarı ise ticari kazancın tespitinde (GVK Md. 40/1) genel gider olarak dikkate alınacaktır.
- **SGK primine esas kazanç hesaplamasında** her iki sigorta priminin ayrı ayrı veya toplam olarak aylık tutarlarının asgari ücretin %30 'unu a an kısmı da ücret olarak dikkate alınacaktır.

SAYGILARIMIZLA,...